

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy

8 str.

Redaktor przyjmuje
rozdzielnie od godz. 10-12 w pol.

Redakcyjna nie zwraca

Redaktor naczelny i Wydawca: Dr. Adam Brzeg

Redakcja i Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18

Konto czekowe P. K. O. Nr. 169.31-

Tel. Redakcji i Administracji 22-18

Cena numeru
w Bydgoszczy
i na prowincji

gr 20

Oddziały: Gdańsk, Stadtgraben 8, telefon 214-24 — Gdynia ul. 10 lutego tel. 15-44 — Grudziądz, Staro-Rynkowa 5, tel. 442.

Rok II.

Bydgoszcz, wtorek 25 sierpnia 1931

Nr. 193

Sprawy polskie w Radzie Ligi Narodów na wrześniowej sesji genewskiej

Dnia 1 września r. b. rozpoczyna się w Genewie 64 sesja Rady Ligi Narodów. Sesję tej przewodniczyć będzie z kolei minister spraw zagranicznych Hiszpanji p. Leroux. On też, jako przewodniczący Rady Ligi otworzy dnia 7 września r. b. 12 sesję plenarną zebrań Ligi Narodów.

Porządek obrad wrześniowej sesji Ligi Narodów obejmuje aż 20 spraw. Kilka punktów tego porządku dziennego obejmują sprawy dotyczące bezpośrednio Polski.

Przedewszystkiem więc pod obrady Rady Ligi wejdzie sprawa stosunków między mniejszością niemiecką w Polsce, głównie na Śląsku, a większością polską. Sprawa ta, jak wiadomo, była przygotowana na poprzednią majową sesję Rady Ligi. Sprawa ta dla Polski nie przedstawia trudności. Niemcy wiedzą o tem doskonale i dlatego sprawa ta dla dyplomacji niemieckiej nie jest zbyt wygodna. Referentem tego punktu porządku dziennego Rady Ligi jest delegat Japonji p. Yoshisawa. Na sesji majowej sprawę tę odroczone z formalnego względu, wysuniętego przez min. Curtiusaj dowodzącego wówczas, że nie mógł on zapoznać się z treścią raportu rządu polskiego wskutek braku czasu. Przypuszczając należy, że min. Curtiusaj zdążył obecnie dokładnie rozważyć wszystkie punkty raportu polskiego.

„DZIECI MAUREROWSKIE“

Drugą sprawą obchodzącą Polskę będzie avis consultatif Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze w sprawie t. zw. dzieci maurerowskich. Chodzi tu o zapisanie pewnej ilości dzieci do szkół polskich na Górnym Śląsku, które nie wykazały dostatecznej znajomości języka niemieckiego niezbędnej przy wykładach w języku niemieckim. Międzynarodowy Trybunał w Hadze wydał opinię, oświadczającą, że o ile dzieci wykażą obecnie do stateczną znajomość języka niemieckiego, mogą być zapisane do szkół niemieckich.

GDANSKIE BREWERJE.

Dalej Rada Ligi Narodów zajmie się raportem Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku o stosunkach polsko-gdańskich i o zatargu W. M. Gdańska z Ligą Narodów. Na majowej sesji Rada Ligi omawiała już tę sprawę i na wniosek delegata Anglii, min. Hendersona, przyjęła rezolucję, wzywającą obie strony do wydania wszystkich zarządzeń, potrzebnych dla odnowienia ducha zaufania i współpracy w stosunkach polsko-gdańskich. Rada wezwała Wysokiego Komisarza do złożenia na wrześniową sesję raportu o stosunkach polsko-gdańskich i o wykonaniu przez Gdańsk zaleceń Rady Ligi. Raport ten będzie właśnie tematem obrad najbliższej sesji Rady Ligi.

Wreszcie ze spraw dotyczących Polski może wejść pod obrady, choć nieumieszczona na porządku dziennym, skarga mniejszości ukraińskiej. Sprawa ta jest dotychczas nie załatwiona i oczekuje swej likwidacji.

1000 osób umiera z głodu codzień w Chinach

Hankou, 24. 8. (PAT.). Liczba ofiar powodzi dosięga już prawie 2 miliony. W prowincjach Dunan i Hnph tysiące uchodźców tłoczy się na tamach i wzgórzach wystających o stopę ponad wodą. Wymierają oni z głodu. W miejscowości Wu Czang umiera dziennie około 1000 osób.

Z gospodarczych spraw międzynarodowych Rada Ligi zajmie się raportami komitetu finansowego i ekonomicznego o pracach ostatnio dokonanych. Prace te dotyczyły głównie organizacji Międzynarodowego Banku Kredytu Rolniczego oraz rozdziału zapasów złota na świecie. Według uchwały, powziętej na ostatniej sesji Rady Ligi, ma powstać Międzynarodowy Bank Hipoteczny Kredytu Rolnego. Obecnie chodzi o zrealizowanie tego postanowienia.

Przy omawianiu tego punktu Rada Ligi zajmie się prawdopodobnie również sprawą utworzenia międzynarodowego banku kredytów rolniczych dla drobnego rolnictwa, nad czem radził zakończony onegdaj międzynarodowy zjazd w Rzymie.

Obie te sprawy posiadają duże znaczenie gospodarcze dla Polski, której rolnictwo w dużym stopniu odczuwa potrzebę międzynarodowych kredytów.

Dzień św. Stefana w Budapeszcie

Dzień św. Stefana, pierwszego chrześcijańskiego króla węgierskiego, całe Węgry obchodzą b. uroczystie. Powyżej fragment z uroczystej procesji w Budapeszcie z relikwiami św. Stefana w której wzięli udział najwyżsi dygnitarze państwa i magnaci. W cennym relikwiarzu znajduje się prawa ręka św. Stefana.

W obliczu groźnego niebezpieczeństwa król angielski konferuje ze stronnictwami

Londyn, 24. 8. (PAT.). Król przyjął przywódców stronnictw politycznych, ażeby wysłuchać ich poglądów o sytuacji.

Najprzód przyjęty był Mac Donald, który udzielił monarche wyjaśnień, co do projektów rządowych, mających na celu pokonanie obecnego kryzysu gospodarczego. Na jego też wniosek król zaprosił przywódców opozycyjnych Herberta Samuela i Baldwin.

Interwencja króla uważana jest przez koła polityczne za osobisty gest, którego celem jest urzeczywistnienie tego, do czego dąży od 15-tu dni rząd, t. zn. porozumienia trzech stronnictw

Wiedeń, 24. 8. (PAT.). Ze źródeł wiary-

godnych donoszą, że wiadomość o rezygnacji gabinetu Mac Donałda jest mało prawdopodobna. Rząd zdecydowany jest zwołać parlament, któremu przedstawi swój plan i odczeka losu tego planu w parlamencie. Spodziewane jest poparcie liberałów.

co do wspólnej polityki. W dniu wczorajszym odbyły się oddzielne zebrania przywódców partji konserwatywnej i liberalnej, położenie jednak nie będzie wyjaśnione przez posiedzenie gabinetu, wyznaczonym na godz. 7 wieczór. Na posiedzeniu tem mają być opracowane ostatecznie punkty propozycji rządu.

Nowy rząd hr. Karolyiego na Węgrzech

Budapeszt, 24. 8. (PAT.). Cała opinja publiczna z ulgą przyjęła wiadomość o utworzeniu rządu hr. Karolyiego. Szczególnie korzystne wrażenie wywołał fakt, że tekę spraw zagranicznych objął Valko. Sądzi się tu bowiem, że zasiadając w rządzie, wpływać on będzie również na sprawy finansowe. Skład nowego rządu jest następujący: Prezes rady ministrów i tymcz. minister finansów hr. Juljusz Karolyi, sprawy wewn. Franciszek Keresztes Fi-

seher, wyzn. relig. i oświec. publ. Aleksander Ernszt, rolnictwa Bela Ivaćy, handel Bela Kenes, sprawiedliwość Tibor Zsifwa, obrona narodowa Juljusz Goemboe, opieka społeczna (tymczasowo) Aleksander Ernszt, minister bez teki Jan Mayer. Nowy rząd złoży przysięgę na ręce regenta prawdopodobnie w poniedziałek w południe. Szef rządu przedstawi swój program na konferencji partji jednolici w poniedziałek wieczorem.

Posel Patek przyjechał z Moskwy do Warszawy

Moskwa, 24. 8. (PAT.). Posel Patek odwiedził wczoraj w Narkomindiele komisarzy ludowych Litwinowa i Karahina i wyjechał do Warszawy.

W czerwonej Hiszpanji

Madryt, 24. 8. (PAT.). Minister spraw wewn., mówiąc o zarządzeniach podjętych przez rząd w prowincjach północnych w Hiszpanji oświadczył, iż są one logicznym następstwem stanowiska zajętego wobec Watykanu, oraz postępowaniem niektórych skrajnie prawicowych dzienników tych prowincyj. Minister zaznaczył, że w prowincjach północnych kler zawsze wywierał duży wpływ i reagował na wszelkie posunięcia wobec Watykanu. Rząd korzystając z odbywających się wielkich manewrów wojskowych wysłał do północnych prowincyj dwie dywizje zdecydowany nie tolerować jakiegokolwiek kampanji skierowanej przeciwko republice. Zarządzenia władz w całym kraju wywołały wielkie wrażenie.

Niemcy bronią się przed bankrucstwem i inflacją

Berlin, 24. 8. (PAT.). W wyniku wczorajszej uchwały gabinetu w najbliższych dniach będzie ogłoszony dekret prezydenta Rzeszy, upoważniający rządy krajów związkowych do wydania w drodze rozporządzeń nadzwyczajnych obostrzonych zarządzeń oszczędnościowych, dotyczących redukcji wydatków budżetów krajowych i komunalnych. W wydawaniu odnośnych zarządzeń, rządy krajowe nie będą krępowane przepisami ustawodawstwa krajowego. Redukcje oszczędnościowe odnosić się mają przedewszystkiem do wydatków personalnych i administracyjnych krajowych i gminnych. W najbliższych dniach rząd Rzeszy ogłosi swój własny program w sprawie zrównoważenia budżetów Rzeszy, krajów związkowych i komunalnych, które według komunikatu oficjalnego, wejdzie w życie najpóźniej dn. 1 października r. b.

Venizelos w Stambule

Stambuł, 24. 8. (PAT.). Przybył tu Venizelos. Prawdopodobnie spotka się on z premierem tureckim Ismet Paszą i ministrem spr. zagranicznych.

Agitacja wywrotowa wśród Reichswehru

Berlin, 24. 8. (PAT.). „Münchener Post“ donosi, że stacjonowany w miejscowości bawarskiej Ingolstadt garnizon Reichswehru stał się przedmiotem ożywionej propagandy ze strony komunistów i hitlerowców. W koszarach kolportowane są pisma o treści wywrotowej. Wśród żołnierzy garnizonu wielką poczytnością cieszą się pisma, w których minister Groener jest bardzo ostro atakowany.

Trzęsienie ziemi w Pamirze

Moskwa, 24. 8. (PAT.). Obserwatorium w Pałkowie zarejestrowało katastrofalne trzęsienie ziemi w Pamirze. Szczegółów katastrofy na razie brak.

Tłoczyński i Stolarow w Turcji

W drugiej połowie września odbędzie się w Konstantynopolu międzynarodowy turniej tenisowy o mistrzostwo Turcji. W zawodach wezmą udział liczni tenisisci z całej Europy, a m. in. zaproszeni zostali również dwaj najlepsi nasi tenisisci Tłoczyński i Max Stolarow.

Bursztynowe wyroby

najpiękniejsze, — z gwarancją naturalną, wykonane w Gdyni z najprzedniejszego polskiego surowca, największy wybór wprost po cenach fabrycznych poleca P. Trzeźniak w Gdyni narożnik ulicy Podjazdowej i Starowiejskiej. (2276)

